

Welke medicijnen kunt u gebruiken?

Heeft u de ziekte van Parkinson? Deze keuzekaart kan u en uw arts helpen mogelijkheden voor medicijnen te bespreken.

U kunt ook besluiten nog geen medicijnen te gebruiken. Bijvoorbeeld omdat uw klachten nog niet heel erg zijn. Uw klachten kunnen wel erger worden. Later kunt u toch beginnen met medicijnen. Na een aantal jaar kunnen de medicijnen niet meer goed genoeg werken. Later beginnen met medicijnen heeft hier geen invloed op.

BEHANDELMOGELIJKHEDEN→	LEVODOPA	DOPAMINE-AGONISTEN	MAO-B-REMMERS**	AMANTADINE (vooral jonger dan 40 jaar)	ANTICHOLINERGICA (vooral jonger dan 40 jaar)
Hoe werkt het medicijn?	Dit medicijn gaat naar de hersenen. De hersenen maken er dopamine van. Hierdoor komt er meer dopamine in de hersenen.	Dit medicijn lijkt op dopamine. Hierdoor lijkt het alsof er meer dopamine in uw hersenen is.	Dit medicijn zorgt ervoor dat dopamine langer in uw lichaam blijft.	Dit medicijn zorgt ervoor dat dopamine in uw hersenen blijft en er meer dopamine vrijkomt in uw hersenen.	Dit medicijn remt de boodschapperstof acetylcholine in de hersenen. Hierdoor zijn dopamine en acetylcholine weer in evenwicht met elkaar.
Welke invloed heeft het medicijn op mijn klachten?*	<ul style="list-style-type: none"> Dit medicijn helpt van alle medicijnen het beste tegen klachten van hoe u beweegt. We weten nog niet wat de invloed is op andere klachten, zoals hoe u zich voelt, hoe u zich gedraagt en hoe u slaapt. We denken dat deze klachten minder worden. 	<ul style="list-style-type: none"> Dit medicijn helpt tegen klachten van hoe u beweegt. We weten nog niet wat de invloed is op andere klachten, zoals hoe u zich voelt, hoe u zich gedraagt en hoe u slaapt. We denken dat deze klachten minder worden. 	<ul style="list-style-type: none"> Dit medicijn kan helpen tegen klachten van hoe u beweegt. We weten nog niet wat de invloed is op andere klachten, zoals hoe u zich voelt, hoe u zich gedraagt en hoe u slaapt. 	<ul style="list-style-type: none"> Dit medicijn kan helpen tegen klachten van hoe u beweegt. We weten nog niet wat de invloed is op andere klachten, zoals hoe u zich voelt, hoe u zich gedraagt en hoe u slaapt. 	<ul style="list-style-type: none"> Dit medicijn kan helpen tegen klachten van hoe u beweegt. We weten nog niet wat de invloed is op andere klachten, zoals hoe u zich voelt, hoe u zich gedraagt en hoe u slaapt.
Hoe vaak moet ik het medicijn gebruiken?	<ul style="list-style-type: none"> U slikt 2 of 3 keer per dag een pil. Dit kan voor of na het eten. Voor het eten: na het slikken van de pil mag u een halfuur niets eten. Na het eten: u heeft gegeten en wacht 1 uur voor u de pil slikt. 	<p>Er zijn 3 soorten:</p> <ul style="list-style-type: none"> Medicijn dat langzaam in uw lichaam komt. U slikt het meestal 1 keer per dag. Medicijn dat snel en kort werkt. U slikt het meestal 3 keer per dag, bij het eten. Pleister die u elke 24 uur op een andere plek op de huid plakt. 	<ul style="list-style-type: none"> U slikt 1 of 2 keer per dag een pil. U doet dat bij het eten. 	<ul style="list-style-type: none"> U slikt 1, 2 of 3 keer per dag een pil. U doet dat bij het eten. 	<ul style="list-style-type: none"> U slikt 2 of 3 keer per dag een pil. U doet dat bij het eten.
Welke bijwerkingen komen het meest voor?	<ul style="list-style-type: none"> Ongecontroleerde bewegingen bij 65 van de 100 mensen. Dit ligt ook aan hoeveel u van het medicijn gebruikt. Geen controle meer hebben over gedrag (verslavings-gedrag) bij 7 van de 100 mensen. Ineens in slaap vallen bij 3 van de 100 mensen. Andere bijwerkingen zijn misselijk zijn en hoofdpijn. 	<ul style="list-style-type: none"> Ongecontroleerde bewegingen bij 8 van de 100 mensen. Geen controle meer hebben over gedrag (verslavings-gedrag) bij 12 van de 100 mensen. Ineens in slaap vallen bij 5 van de 100 mensen. Andere bijwerkingen zijn misselijk zijn, duizelig zijn, in de war raken en dingen zien die er niet zijn (hallucinaties). Klachten op de plek van de pleister: zoals jeuk, bultjes of ontsteking bij 36 van de 100 mensen. 	<ul style="list-style-type: none"> Ongecontroleerde bewegingen bij 6 van de 100 mensen. We weten niet hoeveel mensen geen controle meer over hun gedrag hebben. Andere bijwerkingen zijn misselijk zijn, hoofdpijn, veel en vaak willen slapen, niet kunnen slapen, in de war raken, langzame hartslag, de lever werkt minder goed en dingen zien die er niet zijn (hallucinaties). 	<ul style="list-style-type: none"> Ongecontroleerde bewegingen bij minder dan 1 van de 100 mensen. Er is een kleine kans dat mensen dingen zien die er niet zijn (hallucinaties). Dit komt vooral voor bij oudere mensen. Andere bijwerkingen zijn vocht in de benen, veranderingen aan de huid van de benen. 	<ul style="list-style-type: none"> Mensen krijgen geen ongecontroleerde bewegingen. Vooral oudere mensen kunnen problemen met hun geheugen krijgen. Andere bijwerkingen zijn wazig zien, problemen met plassen, droge mond en niet of moeilijk een stijve penis krijgen of houden.
Hoe lang duurt het voordat dit medicijn niet meer goed genoeg werkt?	<ul style="list-style-type: none"> 20 van de 100 mensen hebben na 2 jaar ook nog een ander medicijn nodig. U kunt eerst nog overleggen met uw arts of u meer van dit medicijn kunt krijgen. 	<ul style="list-style-type: none"> 40 van de 100 mensen hebben na 2 jaar ook nog een ander medicijn nodig. U kunt eerst nog overleggen met uw arts of u meer van dit medicijn kunt krijgen. 	<ul style="list-style-type: none"> 64 van de 100 mensen hebben na 2 jaar ook nog een ander medicijn nodig. U kunt eerst nog overleggen met uw arts of u meer van dit medicijn kunt krijgen. 	<ul style="list-style-type: none"> De meeste mensen hebben na 2 jaar ook nog een ander medicijn nodig. We weten niet precies hoeveel mensen dit zijn. U kunt eerst nog overleggen met uw arts of u meer van dit medicijn kunt krijgen. 	<ul style="list-style-type: none"> Bijna alle mensen hebben na 2 jaar ook nog een ander medicijn nodig. We weten niet precies hoeveel mensen dit zijn. U kunt eerst nog overleggen met uw arts of u meer van dit medicijn kunt krijgen.

* Klachten die te maken hebben met hoe u beweegt en die het vaakst voorkomen zijn: stijf, beven, langzaam bewegen. Andere klachten die het vaakst voorkomen zijn: problemen met denken, onthouden en aandacht, somber of bang zijn, pijn, slaapproblemen, moe zijn, problemen met maag en darmen.

** De MAO-B-remmers safinamide en rasagiline worden niet altijd vergoed door uw zorgverzekering. Vraag dit na bij uw zorgverzekeraar.